

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání
v Jablonci nad Jizerou

Základní škola, Mateřská škola a Základní umělecká škola
Jablonec nad Jizerou, příspěvková organizace

512 43 Jablonec nad Jizerou 370

OBSAH

V elektronické formě je ŠVP uložen ve dvou souborech – **SVP_UVOD** a **SVP_OSNOVY**. Vzdělávací obsahy vyučovacích předmětů jsou uloženy v souboru **SVP_OSNOVY**. V něm jsou stránky očíslovány jako přílohy osnov jednotlivých předmětů vždy od stránky jedna. Z důvodu přehlednosti je zachováno stejné číslování i v tištěné podobě ŠVP.

1		Identifikační údaje školy		003
2		Charakteristika školy		004
3		Charakteristika ŠVP		005
4		Začlenění průřezových témat		007
5		Školní projekty		026
6		Učební plán		028
6.1		Učební plán pro 1.stupeň		028
6.2		Učební plán pro 2.stupeň		029
7		Učební osnovy		030
7.1		Jazyk a jazyková komunikace		030
7.1.1		Český jazyk		030
				1.1 – 1.15
7.1.2		Cizí (anglický) jazyk		036
				2.1 – 02.8
7.1.3		Další cizí (německý) jazyk		039
				3.1 – 03.2
7.2		Matematika a její aplikace		041
				4.1 – 4.24
7.3		Informační a komunikační technologie		046
				5.1 – 5.13
7.4		Člověk a jeho svět		053
7.4.1		Prvouka		053
				6.1 – 06.6
7.4.2		Přírodověda		053
				7.1 – 07.5
7.4.3		Vlastivěda		053
				8.1 – 08.4
7.5		Člověk a společnost		059
7.5.1		Dějepis		059
				9.1 – 09.8
7.5.2		Občanská a rodinná výchova		063
				10.1 – 10.18
7.6		Člověk a příroda		067
7.6.1		Fyzika		067
				11.1 – 11.19
7.6.2		Chemie		071
				12.1 – 12.10
7.6.3		Přírodopis		074
				13.1 – 13.11
7.6.4		Zeměpis		078
				14.1 – 14.13

7.7		Umění a kultura		082
5.7.1		Hudební výchova		082
				15.1 – 15.16
5.7.2		Výtvarná výchova		086
				16.1 – 16.14
7.8		Člověk a zdraví		090
5.8.1		Výchova ke zdraví		090
				17.1 – 17.11
5.8.1		Tělesná výchova		093
				18.1 – 18.18
7.9		Člověk a svět práce		099
5.9.1		Pracovní výchova		099
				19.1 – 19.11

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu: ŠVP pro základní vzdělávání v Jablonci nad Jizerou

Název školy: Základní škola, Mateřská škola a Základní umělecká škola Jablonec nad Jizerou, příspěvková organizace

Adresa školy: 512 43 Jablonec nad Jizerou 370

Předkladatel: Základní škola, Mateřská škola a Základní umělecká škola
Jablonec nad Jizerou, příspěvková organizace

Součásti školy:

Základní škola		kapacita 280 žáků
Mateřská škola		kapacita 50 dětí
Základní umělecká škola		kapacita 300 žáků
Školní družina		kapacita 70 žáků
Školní jídelna při ZŠ		kapacita 400 jídel
Školní jídelna při MŠ		kapacita 70 jídel

Adresy odloučených pracovišť:

MŠ a ZUŠ, Letná 439, 512 43 Jablonec nad Jizerou
ZŠ, Náměstí Dr. Kramáře 124, 512 11 Vysoké nad Jizerou (výuka ZUŠ)
MŠ, Věnceslava Metelky 323, 512 11 Vysoké nad Jizerou (výuka ZUŠ)
ZŠ, čp.148, 512 42 Poniklá (výuka ZUŠ)
ZŠ, Nový svět 77, 512 46 Harrachov (výuka ZUŠ)
DDM, Horní Rokytnice 467, 512 44 Rokytnice nad Jizerou (výuka ZUŠ)

Ředitel školy: Mgr. Miroslav Kobr

Koordinátoři ŠVP:

Mgr. Miroslav Kobr, Mgr. Milan Javůrek

Výchovný poradce:

Mgr. Martina Štěpánková

Školní metodik prevence:

Mgr. Milan Javůrek

Kontakty na školu:

telefon: 481 591 238 (MŠ 481 591 108, ZUŠ 481 591 338)
e – mail: reditel@zsijnj.cz, web: www.zsablonecnj.cz

Zařazení do sítě škol:

Škola zařazena do sítě škol od 1.1.2003, č.j. 11 764/2003-21
REDIZO: 650 046 072, IČ: 71002723

Zřizovatel:

Město Jablonec nad Jizerou
512 43 Jablonec nad Jizerou 277
IČO: 00275778

Kontakty na zřizovatele:

telefon: 481 591 933, 481 591 437, 481 591 922
e – mail: starosta@jablonecnjiz.cz, mesto@jablonecnjiz.cz

Dokument vydán: 25. 8. 2022

Platnost dokumentu od: 6. 12. 2022 (schváleno Školskou radou)

Verze: č.2 / 2022

č. j. zsjnj55/2022

.....
podpis ředitele školy

razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Historie školy

První zmínka o škole v Jablonci nad Jizerou je zachycena z roku 1747. Nynější školní budovy se datují do let 1881 a 1886. Jejich přestavba do dnešní podoby se uskutečnila ve dvou etapách. První etapa proběhla v šedesátých letech a druhá etapa byla dokončena v roce 1976. V té době byla přistavěna budova školní kuchyně a jídelny. Do suterénu této budovy byla umístěna školní dílna.

Úplnost a velikost školy

Základní škola je plně organizovaná a výuka tedy probíhá v režimu plně organizované školy. Budova se nachází v centru města Jablonce nad Jizerou. Je navštěvována nejen žáky ze samotného města, ale je rovněž spádovou školou pro žáky z osad z nejbližšího okolí.

Součástí školy jsou mateřská škola a základní umělecká škola. Základní a mateřská škola mají ve svých budovách vlastní školní kuchyni.

Vybavení školy

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, má dostatek encyklopedií, při výuce některých předmětů je využíván výukový software, interaktivní tabule, dataprojektory. Žáci i vyučující mohou využívat volný přístup na internet ve dvou PC učebnách, mohou používat tiskárny a kopírky.

Škola má odpovídající vybavení lavic, židlí a pomůcek pro výuku. Pro výuku TV může škola bezúplatně využívat zařízení místní TJ a za přijatelnou úplatu i lyžařského vleku.

Prostorové, technické

Škola ve své budově využívá 12 učeben, 2 pracovny na výuku ICT, chemie a fyziky. V dalších místnostech jsou ředitelna, kabinety a dvě družiny. Speciální výuka při pracovním vyučování probíhá ve cvičné kuchyni. K výuce tělesné výchovy má škola vlastní tělocvičnu a multifunkční venkovní hřiště. V nejbližším okolí školy se nachází malý sportovní areál, je možné využívat areál TJ v Pilišťatech. Škola nemá bezbariérový přístup.

Hygienické

Stravování je zajištěno v budově školy ve vlastní školní jídelně. Pro odpolední činnost je k dispozici školní družina (žáci 1. stupně). Hygienická zařízení jsou vyhovující.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel a jeho zástupce, učitelky, učitelé, asistentky a vychovatelky školní družiny. Sbor je smíšený s převahou žen. Ve škole pracuje výchovný poradce, školní metodik prevence a speciální pedagog.

Charakteristika žáků

Školu v poslední době navštěvuje zhruba 135 žáků v devíti třídách. Dlouholeté zkušenosti jsou s integrací žáků se specifickou poruchou učení i žáků s jiným zdravotním postižením. Těmto žákům je umožněno vzdělávat se podle individuálního vzdělávacího plánu, který vypracuje učitel daného předmětu, konzultuje svoji práci s odborníky ze speciálních pedagogických center nebo pedagogicko-psychologické poradny a projedná jeho realizaci s rodiči.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, během konzultačních hodin, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů nebo zákonných zástupců.

Škola intenzivně spolupracuje s rodiči při pořádání různých sportovních či kulturních akcí. Rodiče mohou využívat možnosti informovat se o činnostech školy prostřednictvím webových stránek školy. Pedagogové spolupracují s PPP Semily, OSPOD Jilemnice a Policií ČR. V případě integrovaných žáků se specifickými postiženími dále škola spolupracuje se SPC v Liberci a PPP v Semilech.

Škola dále spolupracuje s Úřadem práce v Semilech, kde se pro žáky osmých a devátých postupných ročníků uskutečňují přednášky týkající se jejich dalšího vzdělávání a uplatnění na trhu práce.

V oblasti kulturních akcí spolupracuje škola s místní městskou knihovnou a s SD Jilm v Jilemnici. Žáci druhého stupně navštěvují pravidelně kulturní a divadelní představení. O dění ve škole informuje rovněž zpravodaj města Jizeran, kde mají žáci možnost se sebereprezentovat.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

Škola vzdělává žáky bez mentálního postižení a formou integrace poskytuje též vzdělávání žákům s jiným druhem postižení. Při práci se vychází z osobnosti dítěte a jeho sociálního zázemí. Cílem všech pedagogů je dosažení předpokládaných výsledků na úrovni individuálního maxima žáka.

Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků i požadavků rodičů bylo zaměření školy upřesněno do podoby vzdělávacích priorit.

V ŠVP si stanovujeme tyto vzdělávací priority:

- pracovat v klidné a přátelské atmosféře, neúspěch nebo chybu považovat za stupeň učení;
- uplatňovat takové pedagogické metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání, které žákům umožní dosažení co nejlepších výsledků odpovídajících jejich možnostem;
- zdůrazňovat dovednost komunikace, která je nezbytným prostředkem pro úspěšnou integraci žáků do společnosti;
- zaměřovat se na získání a rozvoj takových vědomostí, dovedností a návyků, které žáci budou moci využít v budoucím profesním i osobním životě, klást důraz na vzdělávání propojené se skutečným životem;
- vysvětlovat žákům význam dobrého soužití v rodině i ve společnosti;
- stimulovat žáky ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení, vést žáky k dovednostem odmítat škodlivé látky, předcházet úrazu, zvládat stresové situace;
- upevňovat hygienické a stravovací návyky žáků;
- podporovat žáky v aktivním vztahu k pohybovým činnostem;

Výchovné a vzdělávací strategie

Představují společné postupy, metody a formy práce, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Budou uplatňovány všemi pedagogy ve vzdělávacím procesu.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- individuálním přístupem dáváme žákům šanci prožít úspěch;
- motivujeme žáky, aby při činnostech zažívali radost a úspěch;
- umožňujeme žákům sebehodnocení;
- zdůrazňujeme čtení s porozuměním a práci s textem;
- pomáháme žákům s vyhledáváním a tříděním informací, podporujeme, aby informace efektivně využívali v procesu učení;
- činnostním učením motivujeme žáky k poznání smyslu a cíle učení pro uplatnění v životě;
- organizujeme pro žáky různé soutěže;
- pomáháme žákům s výběrem podstatných a důležitých informací;
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady;

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- pěstujeme u žáka schopnost rozpoznat problém, svěřit se s ním, případně najít nejvhodnější způsob řešení, využít vlastní úsudek žáků;
- procvičujeme s žáky, jak přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby;
- pěstujeme u žáka vytrvalost při řešení problémů;
- dbáme, aby žáci přijímali důsledky svých rozhodnutí;
- zapojujeme žáky do výzdoby tříd a školy;
- propojujeme učivo s praxí a žákovou zkušeností;
- pomáháme žákům, úměrně k věku a jejich schopnostem, správně používat internet;
- zapojujeme žáky do soutěží;
- žákům pomáháme zvládat stresové situace, na praktických ukázkách ze života lidí jim vysvětlujeme způsob překonávání životních překážek i běžných životních situací;
- nabízíme žákům možnosti, jak řešit problémy;
- umožňujeme žákům, aby si dokázali obhájit svůj názor;

Kompetence komunikativní – podněcovat žáky k otevřené a všestranné komunikaci

- pomáháme žákům se srozumitelným vyjadřováním v ústním i písemném projevu ;
- snažíme se o to, aby žáci vhodně komunikovali mezi sebou, s dospělými ve škole i mimo školu;
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami;
- podporujeme u žáků diskuzi, dbáme na dodržování pravidel diskuze, naslouchání názorů druhých a obhajování vlastních názorů;
- podporujeme komunikaci s jinými školami (meziškolní sportovní utkání, ...);

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat i respektovat práci vlastní i druhých

- na základě praktických příkladů ze života vyvozujeme se žáky pravidla správného chování;
- umožňujeme žákům pracovat v týmu podle předem společně dohodnutých pravidel;
- vysvětlujeme žákům smysl respektování pravidel slušného chování, usilujeme o to, aby respektovali názor druhých;
- snažíme se, aby žáci uměli poskytnout pomoc, ale uměli o pomoc i požádat;
- při společných akcích školy neizolujeme od sebe jednotlivé ročníky;
- usilujeme o to, aby žáci byli schopni rozpoznat nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby;
- při vyučování používáme skupinovou práci, usilujeme o to, aby žáci střídali role ve skupině;

Kompetence občanské – vychovávat žáky jako zodpovědné a svobodné osobnosti uplatňující svá práva, plnící si své povinnosti a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život a své zdraví, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- usilujeme o to, aby žáci chápali základní principy a důvody dodržování pravidel slušného chování;
- usilujeme o to, aby žáci chápali smysl dodržování právních norem, vysvětlujeme žákům důvody respektování odlišností mezi lidmi, ve škole respektujeme individuální přístup;
- pomáháme žákům s utvářením žebříčku hodnot;
- vysvětlujeme žákům smysl ochrany, respektování a oceňování kulturních památek, historii a tradice v regionu i našeho národa;
- nabádáme žáky k ochraně zdraví, k dodržování zdravého životního stylu;
- zaměřujeme se na zvládnutí běžné komunikace (písemná i ústní) s úřady;
- žáky seznamujeme se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy;
- žáky podporujeme v třídění odpadu, vysvětlujeme jim výhody třídění odpadu;
- žáky zapojujeme do kulturního dění a sportovních aktivit;
- klademe důraz na zodpovědné chování žáků při mimoškolních akcích;

Kompetence pracovní – vytvářet u žáků pozitivní vztah k práci, vysvětlit správnost použití vhodných materiálů, nástrojů a technologií při práci, nabádat žáky k ochraně svého zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

- žáci se seznamují a používají bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptují se na změněné nebo nové provozní podmínky;
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem, pomáháme jim zvládat základní pracovní dovednosti a návyky;
- podněcujeme žáky k pracovní výdrži, pracovnímu výkonu a dokončení práce;
- dbáme na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí společenských hodnot, seznamujeme s pravidly první pomoci;
- dbáme, aby žáci reálně ocenili práci vlastní i druhých;
- pomáháme žákům vytvořit si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění (exkurze, seznamování s různými řemesly);
- pomáháme žákům k objektivnímu sebehodnocení a reálnému posouzení svých možností profesního uplatnění;
- výuku žáků 8. a 9. roč. doplňujeme o přednášky zástupců ze SŠ a SOU, žáci navštěvují ÚP;
- informujeme žáky i rodiče o možnostech dalšího uplatnění;

Kompetence digitální

- žáky učíme ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, které využívají při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, a také aby se samostatně rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít;
- žáky se snažíme vést k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, žák k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- žáky vedeme k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se za pomoci digitálních technologií;
- žáky učíme využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce;
- žáky učíme chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat je s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a upozorňovat na rizika jejich využívání;
- žáky vedeme k tomu aby, předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, a také aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola zabezpečuje výuku těchto žáků podle pravidel, která jsou uvedena v § 16 Školského zákona (č. 561/2004 Sb.), a která jsou podrobně vysvětlena Vyhláškou o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami č. 27/2016 Sb.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při zabezpečení výuky mimořádně nadaných vycházíme z individuálních potřeb dítěte, na jejichž základě je zpracováván IVP, který může být sestavován ve spolupráci s PPP nebo dalšími odborníky.

4 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů.

Pro průřezová témata nevytváříme samostatné vyučovací předměty. Jsou realizována především formou integrace do jiných vyučovacích předmětů, ve kterých žáci použijí znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů, nebo formou třídních a školních projektů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti. Pro lepší orientaci uvádíme přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů v následujících tabulkách.

Projekty

V průřezových tématech se prolínají také školní projekty

1. – 9. ročník – **Krkonoše**

projekt probíhající po celou dobu základního vzdělávání vychází z polohy města. Cílem projektu je poznávání nejbližšího okolí, významných turistických míst, zásad chování v přírodní rezervaci a pochopení důležitosti ochrany životního prostředí.

5., 7. a 9. ročník – **Praha**

projekt, který ve třech etapách seznámí žáky s hlavním městem naší vlasti. Cílem projektu je poznání hlavního města, seznámení s částí jeho kulturních a historických památek a pozorování současného způsobu života velkoměsta z pohledu obyvatele a turistů.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

		Ekosystémy	Základní podmínky života	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vztah člověka k prostředí
1.stupěň	1.				
	2.			Prvouka A-16	Prvouka A-22
	3.		Prvouka A-8	Prvouka A-16	Prvouka A-22
	4.	Přírodověda A-1		P 1 A-1	
	5.	Matematika A-1			P 1 A-6
2.stupěň	6.	Zeměpis A-4 Přírodopis A-6	Dějepis A-12 Matematika A-7 Přírodopis A-23		Výtvarná výchova A-5 Přírodopis A-20
	7.	Matematika A-6	Matematika A-9 Přírodopis A-9	Přírodopis A-13	Výtvarná výchova A-6
	8.	Zeměpis A-3	Matematika A-7 Chemie A-8	Matematika A-14 Chemie A-17	Český jazyk A-19 Zeměpis A-15
	9.	Přírodopis A-2	Přírodopis A-10	Fyzika A-11 Přírodopis A-17 Chemie A-15, 17 Matematika A-13	Matematika A-20 Český jazyk A-21 Obč.a rod. vých. A-5 Chemie A-20 Přírodopis A-18

Poznámky:

P 1 – Projekt Krkonoše

P 2 – Projekt Praha

A ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

podrobné rozpracování průřezového tématu

Ekosystémy

- **A1** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa);

předmět	ročník	předmět	ročník
Přírodověda	4.	Matematika	5.
Projekt 1	4.		

- **A2** – pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);

Přírodopis	9.		
------------	----	--	--

- **A3** – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);

Zeměpis	8.		
---------	----	--	--

- **A4** – moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus CO₂) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, globální význam a význam pro nás);

Zeměpis	6.		
---------	----	--	--

- **A5** – lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky);

Výtvarná výchova	6.	Občanská a rodinná výchova	9.
------------------	----	----------------------------	----

- **A6** – kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek);

Přírodopis	6.	Matematika	7.
------------	----	------------	----

Výtvarná výchova	7.	Projekt 1	5.
------------------	----	-----------	----

Základní podmínky života

- **A7** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení);

Matematika	7.	Matematika	8.
------------	----	------------	----

- **A8** – ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás);

Prvouka	3.	Chemie	8.
---------	----	--------	----

- **A9** – půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);

Přírodopis	7.	Matematika	7.
------------	----	------------	----

- **A10** – ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);

Přírodopis	9.		
------------	----	--	--

- **A11** – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky);

Fyzika	9.		
--------	----	--	--

- **A12** – přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí);

Dějepis	6.		
---------	----	--	--

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- **A13** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;

Přírodopis	7.	Matematika	9.
------------	----	------------	----

- **A14** – doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace);

Matematika	8.		
------------	----	--	--

- **A15** – průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);

Zeměpis	8.	Chemie	9.
---------	----	--------	----

- **A16** – odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny);

Prvouka	2.	Prvouka	3.
---------	----	---------	----

- **A17** – ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy);

Chemie	8.	Chemie	9.
--------	----	--------	----

Přírodopis	9.		
------------	----	--	--

- **A18** – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.);

Přírodopis	9.		
------------	----	--	--

Vztah člověka k prostředí

- **A19** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé);

Český jazyk	8.		
-------------	----	--	--

- **A20** – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí);

Přírodopis	6.	Chemie	9.
------------	----	--------	----

Matematika	9.		
------------	----	--	--

- **A21** – aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace);

Český jazyk	9.		
-------------	----	--	--

- **A22** – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví);

Prvouka	2.	Prvouka	3.
---------	----	---------	----

- **A23** – nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás);

Přírodopis	6.		
------------	----	--	--

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

		Kritické čtení a vnímání med. sdělení	Interpretace vztahu med. sdělení a reality	Fungování a vliv médií ve společnosti	Tvorba mediálního sdělení	Stavba mediálních sdělení
1.stupeň	1.					
	2.					
	3.					
	4.		Informatika B-8	Informatika B-17	P 1 B-22	
	5.	Český jazyk B-1 Informatika B-2, 4	Český jazyk B-7, 10, 12	Český jazyk B-18	Český jazyk B-23 P 1 B-22	Český jazyk B-15
2.stupeň	6.	Informatika B-2, 4	Informatika B-8	Informatika B-17	Český jazyk B-21	
	7.	Český jazyk B-6		Výtvarná výchova B-19	Výtvarná výchova B-22	
	8.			Hudební výchova B-19 Český jazyk B-5	Český jazyk B-3, 22 Výtvarná výchova B-21	
	9.		Informatika B-8 Občanská a rodinná výchova B-9, 11	Dějepis B-16, 20	Informatika B-23 Český jazyk B-22 P 2 B-13, 22	Český jazyk B-14

Poznámky:

P 1 – Projekt Krkonoše

P 2 – Projekt Praha

B MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

podrobné rozpracování průřezového tématu

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- **B1** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě;

předmět	ročník	předmět	ročník
Český jazyk	5.		

- **B2** – rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných;

Informatika	5.	Informatika	6.
-------------	----	-------------	----

- **B3** – hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů);

Český jazyk	8.		
-------------	----	--	--

- **B4** – hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením;

Informatika	5.	Informatika	6.
-------------	----	-------------	----

- **B5** – chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel;

Český jazyk	8.		
-------------	----	--	--

- **B6** – identifikování základních orientačních prvků v textu;

Český jazyk	7.		
-------------	----	--	--

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- **B7** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce;

Český jazyk	5.		
-------------	----	--	--

- **B8** – rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem;

Informatika	4.	Informatika	6.
-------------	----	-------------	----

Informatika	9.		
-------------	----	--	--

- **B9** – hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality);

Občanská a rodinná výchova	9.		
----------------------------	----	--	--

- **B10** – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje);

Český jazyk	5.		
-------------	----	--	--

- **B11** – identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá;

Občanská a rodinná výchova	9.		
----------------------------	----	--	--

- **B12** – identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě);

Český jazyk	5.		
-------------	----	--	--

Stavba mediálních sdělení

- **B13** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií);

Projekt 2	9.		
-----------	----	--	--

- **B14** – principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost);

Český jazyk	9.		
-------------	----	--	--

- **B15** – příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající);

Český jazyk	5.		
-------------	----	--	--

Fungování a vliv médií ve společnosti

- **B16** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady;

Dějepis	9.		
---------	----	--	--

- **B17** – vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy;

Informatika	5.	Informatika	6.
-------------	----	-------------	----

- **B18** – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam);

Český jazyk	5.		
-------------	----	--	--

- **B19** – vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti);

Výtvarná výchova	7.	Hudební výchova	8.
------------------	----	-----------------	----

- **B20** – role médií v politických změnách;

Dějepis	9.		
---------	----	--	--

Tvorba mediálního sdělení

- **B21** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení;

Český jazyk	6.	Výtvarná výchova	8.
-------------	----	------------------	----

- **B22** – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium;

Český jazyk	8.	Český jazyk	9.
-------------	----	-------------	----

Výtvarná výchova	7.	Projekt 1	4.
------------------	----	-----------	----

Projekt 2	5.	Projekt 2	9.
-----------	----	-----------	----

- **B23** – technologické možnosti a jejich omezení;

Český jazyk	5.	Informatika	9.
-------------	----	-------------	----

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

		Kulturní rozdíly	Lidské vztahy	Etnický původ	Multikulturalita	Princip sociál. smíru a solidarity
1.stupeň	1.		Prvouka C-11, 12, 28			Prvouka C-6
	2.		Prvouka C-10		Prvouka C-23	
	3.				Český jazyk C-24	
	4.	Vlastivěda C-1		Vlastivěda C-17		Vlastivěda C-26
	5.	Vlastivěda C-3 Český jazyk C-22				
2.stupeň	6.		Dějepis C-8 Matematika C-7			
	7.	Občanská a rodinná výchova C-4		Dějepis C-15		Občanská a rodinná výchova C-27
	8.	Zeměpis C-5	Matematika C-7	Zeměpis C-2 Přírodopis C-14 Cizí jazyk C-18	Výtvarná výchova C-20 Hudební výchova C-21	Dějepis C-25
	9.	P 2 C-3	Dějepis C-7 Pracovní výchova C-9 Matematika C13	Dějepis C-19 P 2 C-14	Dějepis C-21 Zeměpis C-16	Občanská a rodinná výchova C-28

Poznámky:
P 2 – projekt Praha

C MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

podrobné rozpracování průřezového tématu

Kulturní rozdíly

- C1 – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti;

předmět	ročník	předmět	ročník
Vlastivěda	4.		

- C2 – člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika;

Zeměpis	8.		
---------	----	--	--

- C3 – poznávání vlastního kulturního zakotvení;

Vlastivěda	5.	Projekt 2	9.
------------	----	-----------	----

- C4 – respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy);

Občanská a rodinná výchova	7.		
----------------------------	----	--	--

- C5 – základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě;

Zeměpis	8.		
---------	----	--	--

Lidské vztahy

- C6 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci;

Prvouka	1.		
---------	----	--	--

- C7 – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost;

Matematika	6.	Matematika	8.
Dějepis	9.		

- C8 – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti);

Dějepis	6.		
---------	----	--	--

- C9 – předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace);

Pracovní výchova	9.		
------------------	----	--	--

- C10 – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích;

Prvouka	2.		
---------	----	--	--

- C11 – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy);

Prvouka	1.		
---------	----	--	--

- C12 – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti;

Prvouka	1.		
---------	----	--	--

- C13 – tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy;

Matematika	9.		
------------	----	--	--

Etnický původ

- C14 – rovnocennost všech etnických skupin a kultur;

Přírodopis	8.	Projekt 2	9.
------------	----	-----------	----

- C15 – odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost;

Dějepis	7.		
---------	----	--	--

- C16 – postavení národnostních menšin;

Zeměpis	9.		
---------	----	--	--

- C17 – základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti;

Vlastivěda	4.		
------------	----	--	--

- **C18** – různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa;

Cizí jazyk	8.		
------------	----	--	--

- **C19** – projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku;

Dějepis	9.		
---------	----	--	--

Multikulturalita

- **C20** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti;

Výtvarná výchova	8.		
------------------	----	--	--

- **C21** – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování;

Hudební výchova	8.	Dějepis	9.
-----------------	----	---------	----

- **C22** – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost;

Český jazyk	5.		
-------------	----	--	--

- **C23** – naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;

Prvouka	2.		
---------	----	--	--

- **C24** – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání;

Český jazyk	3.		
-------------	----	--	--

Princip sociálního smíru a solidarity

- **C25** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám;

Dějepis	8.		
---------	----	--	--

- **C26** – nekonfliktní život v multikulturní společnosti;

Vlastivěda	4.		
------------	----	--	--

- **C27** – aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin;

Občanská a rodinná výchova	7.		
----------------------------	----	--	--

- **C28** – otázka lidských práv, základní dokumenty;

Prvouka	1.	Občanská a rodinná výchova	9.
---------	----	----------------------------	----

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

		Evropa a svět nás zajímá	Objevujeme Evropu a svět	Jsme Evropané
1.stupeň	1.			
	2.			
	3.	Cizí jazyk D-3	Cizí jazyk D-7	
	4.	Cizí jazyk D-2	Cizí jazyk D-1 Vlastivěda D-10	
	5.	Vlastivěda D-2 Hudební výchova D-2	Vlastivěda D-6, 10	Vlastivěda D-14
2.stupeň	6.	Cizí jazyk D-7 Matematika D-1 Výtvarná výchova D-1		Dějepis D-9
	7.	Pracovní výchova D-7	Cizí jazyk D-3 Zeměpis D-5 Matematika D-4	
	8.	Zeměpis D-1 Výtvarná výchova D-8	Dějepis D-4	Český jazyk D-9 Zeměpis D-13
	9.	Občanská a rodinná výchova D-15	Dějepis D-10	Zeměpis D-12 Český jazyk D-9 Výtvarná výchova D-14 Matematika D-11

Poznámky:

D VÝCH. K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

podrobné rozpracování průřezového tématu

Evropa a svět nás zajímá

- **D1** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích;

předmět	ročník	předmět	ročník
Cizí jazyk	4.	Výtvarná výchova	6.
Matematika	6.	Zeměpis	8.

- **D2** – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy;

Cizí jazyk	4.	Vlastivěda	5.
Hudební výchova	5.		

Objevujeme Evropu a svět

- **D3** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny;

Cizí jazyk	3.	Cizí jazyk	7.
------------	----	------------	----

- **D4** – Evropa a svět; mezinárodní setkávání;

Matematika	7.	Dějepis	8.
------------	----	---------	----

- **D5** – státní a evropské symboly;

Zeměpis	7.		
---------	----	--	--

- **D6** – Den Evropy;

Vlastivěda	5.		
------------	----	--	--

- **D7** – život Evropanů a styl života v evropských rodinách;

Cizí jazyk	3.	Cizí jazyk	6.
Pracovní výchova	7.		

- **D8** – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů;

Výtvarná výchova	8.		
------------------	----	--	--

Jsme Evropané

- **D9** – kořeny a zdroje evropské civilizace;

Dějepis	6.	Český jazyk	8.
Český jazyk	9.		

- **D10** – klíčové mezníky evropské historie;

Vlastivěda	4.	Vlastivěda	5.
Dějepis	9.		

- **D11** – Evropská integrace;

Matematika	9.		
------------	----	--	--

- **D12** – instituce Evropské unie a jejich fungování;

Zeměpis	9.		
---------	----	--	--

- **D13** – čtyři svobody a jejich dopad na život jedince;

Zeměpis	8.		
---------	----	--	--

- **D14** – co Evropu spojuje a co ji rozděluje;

Vlastivěda	5.	Výtvarná výchova	9.
------------	----	------------------	----

- **D15** – mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže;

Občanská a rodinná výchova	9.		
----------------------------	----	--	--

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

		Občanská společnost a škola	Občan, občanská společnost a stát	Formy participace občanů v politickém životě	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
1.stupeň	1.				
	2.				
	3.				
	4.	Vlastivěda E-3	Vlastivěda E-4	Vlastivěda E-8	Vlastivěda E-10
	5.				
2.stupeň	6.	Občanská a rodinná výchova E-1, 2			Dějepis E-10
	7.	Český jazyk E-1	Matematika E-5 Občanská a rodinná výchova E-5	Občanská a rodinná výchova E9 Matematika E-8	Občanská a rodinná výchova E-6
	8.		Občanská a rodinná výchova E-4		
	9.		Zeměpis E-7		Dějepis E-10 Občanská a rodinná výchova E-11

Poznámky:

E VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

podrobné rozpracování průřezového tématu

Občanská společnost a škola

- **E1** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole;

předmět	ročník	předmět	ročník
Dějepis	6.	Český jazyk	7.

- **E2** – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů);

Občanská a rodinná výchova	6.		
----------------------------	----	--	--

- **E3** – formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci;

Vlastivěda	4.		
------------	----	--	--

Občan, občanská společnost a stát

- **E4** – občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku);

Vlastivěda	4.	Matematika	7.
------------	----	------------	----

Občanská a rodinná výchova	8.		
----------------------------	----	--	--

- **E5** – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti;

Občanská a rodinná výchova	7.		
----------------------------	----	--	--

- **E6** – základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost);

Občanská a rodinná výchova	7.		
----------------------------	----	--	--

- **E7** – principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů);

Zeměpis	9.		
---------	----	--	--

Formy participace občanů v politickém životě

- **E8** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby);

Vlastivěda	4.	Matematika	8.
------------	----	------------	----

- **E9** – obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí;

Občanská a rodinná výchova	7.		
----------------------------	----	--	--

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- **E10** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka);

Vlastivěda	4.	Dějepis	6.
------------	----	---------	----

Dějepis	9.		
---------	----	--	--

- **E11** – význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti;

Občanská a rodinná výchova	9.		
----------------------------	----	--	--

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

		osobnostní rozvoj				
		Rozvoj schopností poznávání	Sebepoznávání a sebepojetí	Seberegulace a sebeorganizace	Psychohygiena	Kreativita
1.stupeň	1.	Český jazyk F-1, 2				
	2.	Prvouka F-7				
	3.			Prvouka F-11		
	4.	Hudební výchova F-1				Výtvarná výchova F-17
	5.	Hudební výchova F-1 Matematika F-2	Přírodověda F-6	Přírodověda F-9	Přírodověda F-14	
2.stupeň	6.	Matematika F-1 Výtvarná v. F-1 Občan. a rodin. výchova F-3	Výtvarná výchova F-8		Hudební výchova F-16	
	7.		Český jazyk F-5 Výtvarná výchova F-5	Informatika F-12	Tělesná výchova F-13 Hudební výchova F-13	Český jazyk F-17 Informatika F-17
	8.		Občanská a rodinná výchova F-4	Občanská a rodinná v. F-10, 12 Informatika F-11	Občanská a rodinná výchova F-15	Český jazyk F18 Výtvarná výchova F-17
	9.					Český jazyk F18 Výtvarná výchova F-18

Poznámky:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

		sociální rozvoj				morální rozvoj	
		Poznávací schopnosti	Mezilidské vztahy	Komunikace	Kooperace a kompetice	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Hodnoty, postoje, praktická etika
1.stupeň	1.	Český jazyk F-27	Český jazyk F-30		Tělesná výchova F-32		
	2.		Prvouka F-22	Prvouka F-29	Tělesná výchova F-32		Prvouka F-40
	3.				Tělesná výchova F-32	Prvouka F-35	Prvouka F-26, 39
	4.		Český jazyk F-21	Český jazyk F-25	Tělesná výchova F-31		
	5.	Přírodověda F-19			Tělesná výchova F-31		
2.stupeň	6.	Občanská a rodinná v. F-20	Občanská a rodinná v. F-23 Český j. F-22	Dějepis F-28			
	7.		Občanská a rodinná v. F-23 Český j. F-22		Pracovní výchova F32 Tělesná výchova F33		
	8.		Český jazyk F-23	Občanská a rodinná v. F-24		Občanská a rodinná v. F-34, 35 Tělesná výchova F-37	Občanská a rodinná v. F-38
	9.		Český jazyk F-23		Informatika F-31	Tělesná výchova F-37	Občanská a rodinná v. F-41

Poznámky:

F OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

podrobné rozpracování průřezového tématu

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

- **F1** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování;

předmět	ročník	předmět	ročník
Český jazyk	1.	Hudební výchova	4.
Hudební výchova	5.	Matematika	6.
Výtvarná výchova	6.		

- **F2** – řešení problémů;

Český jazyk	1.	Matematika	5.
-------------	----	------------	----

- **F3** – dovednosti pro učení a studium;

Občanská a rodinná výchova	6.		
----------------------------	----	--	--

Sebepoznání a sebepojetí

- **F4** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně;

Občanská a rodinná výchova	8.		
----------------------------	----	--	--

- **F5** – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne;

Český jazyk	7.	Výtvarná výchova	7.
-------------	----	------------------	----

- **F6** – jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu;

Přírodověda	5.		
-------------	----	--	--

- **F7** – moje učení;

Prvouka	2.		
---------	----	--	--

- **F8** – moje vztahy k druhým lidem;

Výtvarná výchova	6.		
------------------	----	--	--

- **F9** – zdravé a vyrovnané sebepojetí;

Přírodověda	5.		
-------------	----	--	--

Seberegulace a sebeorganizace

- **F10** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle;

Občanská a rodinná výchova	8.		
----------------------------	----	--	--

- **F11** – organizace vlastního času, plánování učení a studia;

Prvouka	3.	Informatika	8.
---------	----	-------------	----

- **F12** – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení;

Občanská a rodinná výchova	8.	Informatika	7.
----------------------------	----	-------------	----

Psychohygienu

- **F13** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému;

Tělesná výchova	7.	Hudební výchova	7.
-----------------	----	-----------------	----

- **F14** – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích;

Přírodověda	5.		
-------------	----	--	--

- **F15** – dobrá organizace času;

Občanská a rodinná výchova	8.		
----------------------------	----	--	--

- **F16** – dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích;

Hudební výchova	6.		
-----------------	----	--	--

Kreativita

- **F17** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality);

Výtvarná výchova	4.	Český jazyk	6.
Český jazyk	7.	Výtvarná výchova	8.
Informatika	7.		

- **F18** – tvořivost v mezilidských vztazích;

Český jazyk	8.	Český jazyk	9.
Výtvarná výchova	9.		

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

- **F19** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě;

Přírodověda	5.		
-------------	----	--	--

- **F20** – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech;

Občanská a rodinná výchova	6.		
----------------------------	----	--	--

- **F21** – chyby při poznávání lidí;

Český jazyk	4.		
-------------	----	--	--

Mezilidské vztahy

- **F22** – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy;

Prvouka	2.	Český jazyk	6.
Český jazyk	7.		

- **F23** – empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc;

Občanská a rodinná výchova	6.	Občanská a rodinná výchova	7.
Český jazyk	8.	Český jazyk	9.

- **F24** – lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny);

Občanská a rodinná výchova	8.		
----------------------------	----	--	--

Komunikace

- **F25** – řeč těla, řeč zvuků, slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků;

Český jazyk	4.		
-------------	----	--	--

- **F26** – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání;

Prvouka	3.		
---------	----	--	--

- **F27** – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování);

Český jazyk	1.		
-------------	----	--	--

- **F28** – specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“), dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů);

Dějepis	6.		
---------	----	--	--

- **F29** – komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.);

Prvouka	2.		
---------	----	--	--

- **F30** – efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci;

Český jazyk	1.		
-------------	----	--	--

Kooperace a kompetice

- **F31** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.);

Tělesná výchova	4.	Tělesná výchova	5.
Informatika	9.		

- **F32** – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny);

Tělesná výchova	1.	Tělesná výchova	2.
Tělesná výchova	3.	Pracovní výchova	7.

- **F33** – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence;

Tělesná výchova	7.		
-----------------	----	--	--

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- **F34** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí;

Občanská a rodinná výchova	8.		
----------------------------	----	--	--

- **F35** – problémy v mezilidských vztazích;

Prvouka	3.	Občanská a rodinná výchova	8.
---------	----	----------------------------	----

- **F36** – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů;

Průběžně ve všech předmětech po celou dobu školní docházky			
--	--	--	--

- **F37** – problémy v seberegulaci;

Tělesná výchova	8.	Tělesná výchova	9.
-----------------	----	-----------------	----

Hodnoty, postoje, praktická etika

- **F38** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí;

Občanská a rodinná výchova	8.		
----------------------------	----	--	--

- **F39** – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování;

Prvouka	3.		
---------	----	--	--

- **F40** – pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu);

Prvouka	2.		
---------	----	--	--

- **F41** – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne;

Občanská a rodinná výchova	9.		
----------------------------	----	--	--

5 ŠKOLNÍ PROJEKTY

5.1 Projekt 1: „KRKONOŠE“

Projekt je určen žákům 1. – 9. ročníku. Jeho cílem je poznávání Krkonoš jako místa, ve kterém žijeme a jako místa turistického ruchu.

V tomto projektu se realizují tematické okruhy průřezových témat:

4.ročník

Mediální výchova – B-22

Environmentální výchova – A-1

5.ročník

Mediální výchova – B-22

Environmentální výchova – A-6

Před uskutečněním projektu – časová dotace : 1 hodina Prvouka, Vlastivěda, Zeměpis – seznámení žáků s plánem cesty, vysvětlení úkolů, s bezpečností během pochodu.

Časová dotace pro všechny ročníky: 4 – 7 hodin – vlastní pochody

Žáci podle ročníků zpracovávají po uskutečnění pochodu tyto úkoly:

1. – 3.r. – malují obrázky z cesty „ Co se mi na výletě líbilo nejvíce“ – časová dotace: 1 hodina Výtvarná výchova

4. – 5.r. – zpracují informace (je možné doplnit obrázky o místech, která během cesty viděli – časová dotace: 1 hodina Český jazyk

6. – 7 r. – vyznačují v mapě trasu a významná místa, která během pochodu viděli, práci doplňují vyhledanými obrázky z časopisů, pohlednicemi, fotografiemi – časová dotace: 2 hodiny Zeměpis

8. – 9.r. – zpracují informační údaje o dané lokalitě časová dotace: 1 hodina Zeměpis, 1 hodina Český jazyk

Jednotlivé trasy jsou přizpůsobeny aktuálním podmínkám a věku žáků.

Pomůcky, potřeby:

Turistická mapa Krkonoš, elektronická přenosná zařízení (telefony, tablety) pro práci s elektronickými mapami nebo aplikacemi, knižní publikace Krkonoše, encyklopedie, informace z internetu, pohlednice, obrázky z časopisů, případně fotografie pořízené během cesty, brašna první pomoci

5.2 Projekt 2: „PRAHA“

Projekt je určen žákům 5., 7. a 9. ročníku. Jeho cílem je poznání Prahy jako hlavního města naší vlasti, seznámení s některými kulturními a historickými památkami, ale i se současným způsobem života velkoměsta včetně turistického ruchu.

V tomto projektu se realizují tematické okruhy průřezových témat:

9.ročník

Mediální výchova – B-13 a B-22

Multikulturní výchova – C-3 a C-14

Časová dotace pro oba ročníky: 10 hodin = cesty autobusem do Prahy a zpět + vlastní pobyty

Jednotlivé trasy:

5.ročník:

- metro – st. Černý most – Florenc – Hlavní nádraží– směr Václavské náměstí – Státní opera
- Václavské náměstí – Národní muzeum – socha Svatého Václava – směr Můstek
- Můstek – Na Příkopě – Obecní dům – Prašná brána – Karolinum – Tylovo divadlo
- Staroměstské náměstí – socha Jana Husa – popraviště 1621 – Staroměstská radnice - Orloj
- směr Karlův most – Kampa – Malá Strana – Malostranské náměstí – Nerudova ulice
- areál Pražského hradu
- Staré zámecké schody – Parlament ČR – Senát ČR – Valdštejnské zahrady
- metro st. Malostranská – st. Můstek – st. Černý most

7. ročník:

Po stopách Husitů

- Kaple Betlémská – Betlémské náměstí
- Havelská ulice
- Staroměstské náměstí – socha Jana Husa – Staroměstská radnice
- Vítkov

9.ročník:

- metro – st. Černý most – st. Florenc – st. Vyšehrad – areál hradu
- směr Národní divadlo – jeho budovy, cestou – Emauzy, Chrám sv. Cyrila a Metoděje
- Národní třída – události 17. listopadu 1989
- Újezd – lanovka na Petřín – rozhledna – Hradčany
- Nerudova ulice – metro st. Malostranská – st. Můstek – st. Černý most

(pozn. jednotlivé trasy se mohou lišit nebo měnit podle aktuálních podmínek)

Žáci podle ročníků zpracovávají po uskutečnění exkurze tyto úkoly:

5.r. a 7.r. – vytvoří prezentaci s využitím obrázků z internetu, případně vlastních digitálních fotografií včetně plánu trasy vyznačeném v mapě – časová dotace: 1 hodina Informatika

9.r. – zpracují informace o místech, která během cesty viděli, a vytvoří slohovou práci ve formě popisu – časová dotace: 2 hodiny Český jazyk

Pomůcky, potřeby:

Plán Prahy, elektronické pomůcky (mapy, aplikace), knižní publikace o Praze, encyklopedie, informace z internetu, pohlednice, obrázky z časopisů, fotografie pořízené během cesty, brašna první pomoci

6. UČEBNÍ PLÁN

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje školní vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů. Následující přehled uvádí názvy povinných předmětů podle toho, jak naplňují vzdělávací obsahy vzdělávacích oborů.

6.1. 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předměty	1. stupeň v ročnících				
			1.	2.	3.	4.	5.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7 + 2d	7 + 2d	7 + 2d	6 + 1d	6
	První cizí jazyk	Anglický jazyk			3	3	3
Matematika a její aplikace		Matematika	4 + 1d	4 + 1d	4 + 1d	4 + 1d	4 + 1d
Informační a komunikační technologie		Informatika				0 + 1d	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2 + 1d	2		
		Přírodověda				2	1 + 1d
		Vlastivěda				2	1 + 1d
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce		Pracovní výchova	1	1	1	1	1
Průřezová témata			projekty / integrace				
Disponibilní časová dotace			16				
Celková povinná časová dotace			21	22	24	26	25
			118				

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně:

- psaní je součástí Českého jazyka a nerealizuje se jako samostatná hodina;
- slohový výcvik se vyučuje jako samostatná hodina od 5. ročníku;
- v 1. – 4. ročníku se při hodinách TV ročníky nedělí na skupiny chlapců a dívek, od 5. ročníku může, dle potřeb školy, k dělení na skupiny dojít;
- ve 3. a 4. ročníku probíhá v rámci TV povinný plavecký výcvik;
- v 5. ročníku probíhá v rámci TV povinný lyžařský výcvik;
- průřezová témata jsou plněna v rámci integrace do předmětů (viz tab. Přehled průřezových témat str. 8 – 25) nebo v rámci školních nebo třídních projektů;

6.2 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předměty	2. stupeň v ročnících			
			6.	7.	8.	9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	4	4	4	3 + 1d
	První cizí jazyk	Anglický jazyk	3 + 1d	3 + 1d	3 + 1d	3 + 1d
	Další cizí jazyk	Základy německého jazyka			3	3
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	3 + 1d
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	0 + 1d	0 + 1d	0 + 1d
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2
	Výchova k občanství	Občanská a rodinná výchova	1	1	1	0 + 1d
Člověk a příroda		Fyzika	2	2	1 + 1d	1 + 1d
		Chemie			2	1 + 1d
		Přírodopis	2	2	1 + 1d	1 + 1d
		Zeměpis	2	2	1	1
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví				1	1
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2 + 1d	2 + 1d	2	2
Člověk a svět práce		Pracovní výchova	2	1 + 1d		
Průřezová témata			projekty / integrace			
Disponibilní časová dotace			18			
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31
			122			

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně:

- v 6. – 9. ročníku se při hodinách TV ročníky dělí na skupiny chlapců a dívek, ty mohou být spojovány z více ročníků podle potřeb školy, výuka může probíhat koedukovaně;
- další cizí jazyk je s tříhodinovou týdenní dotací zařazen do výuky od 8. ročníku;
- průřezová témata jsou plněna v rámci integrace do předmětů (viz tab. Přehled průřezových témat str. 8 – 25) nebo v rámci školních nebo třídních projektů;

Učební plány lze individuálně upravovat přesunem disponibilních hodin pro žáky s IVP podle stupně podpůrných opatření daných doporučením školského poradenského zařízení, které navazuje na vyhlášku č. 207/2016 Sb.

7 UČEBNÍ OSNOVY

7.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

7.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

1. stupeň

V 1. období se jednotlivé složky vyučovacího předmětu v hodinách prolínají, ve 2. období se obsah vyučovacích hodin dělí na 4 hodiny mluvnice, 1 hodinu slohu a 2 hodiny čtení.

1. – 3. ročník – 7 hodin + 2 disponibilní hodiny = 9 hodin týdně

4. ročník – 6 hodin + 1 disponibilní hodina = 7 hodin

5. ročník – 6 hodin týdně

2. stupeň

Ve všech ročnících 2. stupně je obsah vyučovacích hodin rozdělen na 2 hodiny mluvnice, 1 hodina literatury a 1 hodina slohu.

6. – 8. ročník – 4 hodiny týdně

9. ročník – 3 hodiny + 1 disponibilní hodina = 4 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných škol. i mimoškol. situacích

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo

5.1 **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

5.2 **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

5.3 **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

5.4 **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gram. tvary podst. jmen, přídav. jmen a sloves

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnit větu jednoduchou v souvětí

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy

- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo

5.5 **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

5.6 **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)

5.7 **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov

5.8 **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

5.9 **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

LITERÁRNÍ VÝCHOVA**Očekávané výstupy – 2. období**

žák

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo

5.10 **poslech literárních textů**

5.11 **zážitkové čtení a naslouchání**

5.12 **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

5.13 **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

2. stupeň**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA****Očekávané výstupy**

žák

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Učivo

- 9.1 **čtení** – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- 9.2 **naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- 9.3 **mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- 9.4 **písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA**Očekávané výstupy**

žák

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch

ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Učivo

- 9.5 **zvuková podoba jazyka** – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)

- 9.6 **slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- 9.7 **tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- 9.8 **skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- 9.9 **pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický
- 9.10 **obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

Učivo

- 9.11 **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- 9.12 **způsoby interpretace literárních a jiných děl**
- 9.13 **základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- 9.14 **literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list ČJ – strana 1.1 – 1.15

7.1.2 ANGLICKÝ JAZYK (první cizí jazyk)

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje v 3. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

1. stupeň

V 1. a 2. ročníku nabízí škola zájmový útvar Anglický jazyk v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato výuka volně navazuje na podobný útvar, který probíhá v mateřské škole. Běžná výuka podle učebního plánu začíná ve třetím ročníku.

3. – 5. Ročník – 3 hodiny týdně

2. stupeň

6. – 9. ročník – 3 hodiny + 1 disponibilní hodina = 4 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci vztahující se k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- 5.1 **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- 5.2 **slovní zásoba** – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- 5.3 **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- 5.4 **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

žák

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého běžného života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

- 9.1 **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- 9.2 **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- 9.3 **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- 9.4 **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list AJ – strana 2.1 – 2.8

7.1.3 ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA (druhý cizí jazyk)

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Základy německého jazyka se vyučuje v 8. a 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

2. stupeň

8. a 9. ročník – 3 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

žák

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

- 9.1 **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- 9.2 **slovní zásoba** – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- 9.3 **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
- 9.4 **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Základy německého jazyka

viz tabulka v souboru **SVP_OSNOVY** – list **ZNJ** – strana 3.1 – 3.2

7.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Časové a obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

1. stupeň

1. – 5. ročník – 4 hodiny týdně + 1 disponibilní hodina = 5 hodin týdně

2. stupeň

6. – 8. ročník – 4 hodiny týdně

9. ročník – 3 h + 1 disponibilní hodina = 4 hodiny týdně)

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslíce v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, kde aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „−“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

- používá kalkulaátor

Učivo

- 5.1 přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- 5.2 zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- 5.3 násobilka
- 5.4 vlastnosti početních operací s čísly
- 5.5 písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích

- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

Učivo

- 5.6 závislosti a jejich vlastnosti
- 5.7 diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

Učivo

5.8 **základní útvary v rovině** – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník

5.9 **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

5.10 délka úsečky; jednotky délky a jejich převody

5.11 obvod a obsah obrazce

5.12 vzájemná poloha dvou přímek v rovině

5.13 osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

5.14 slovní úlohy

5.15 číselné a obrázkové řady

5.16 magické čtverce

5.17 prostorová představivost

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

- zvládá orientaci na číselné ose

Učivo

9.1 **dělitelnost přirozených čísel** – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti

9.2 **celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa

9.3 **desetinná čísla, zlomky** – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek

9.4 **poměr** – měřítko, úměra, trojčlenka

9.5 **procenta** – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování

9.6 **mocniny a odmocniny** – druhá mocnina a odmocnina

9.7 **výrazy** – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny

9.8 **rovnice** – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**Očekávané výstupy**

žák

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02 porovnává soubory dat

M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

- zvládá početní úkony s penězi

Učivo

9.9 **závislosti a data** – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr

9.10 **funkce** – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

9.11 GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**9.12 Očekávané výstupy**

9.13 žák

9.14 M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

9.15 M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

9.16 M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

9.17 M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

9.18 M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

9.19 M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary

M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p sestrojí síť základních těles
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Učivo

- 9.20 **rovinné útvary** – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)
9.21 **metrické vlastnosti v rovině** – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta
9.22 **prostorové útvary** – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
9.23 **konstrukční úlohy** – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Učivo

- 9.24 číselné a logické řady
9.25 číselné a obrázkové analogie
9.26 logické a netradiční geometrické úlohy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list M – strana 4.1 – 4.24

7.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje ve 4. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

1. stupeň

4. ročník – 1 disponibilní hodina týdně

5. ročník – 1 hodina týdně

2. stupeň

6. ročník – 1 hodina týdně

7. ročník – 1 disponibilní hodina týdně

8. ročník – 1 disponibilní hodina týdně

9. ročník – 1 disponibilní hodina týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

1.stupeň

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – Ovládání digitálního zařízení

Očekávané výstupy – 4. ročník

žák

ICT-5-1-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

ICT-5-1-02 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

5.1 Digitální zařízení

5.2 Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace

5.3 Ovládání myši

5.4 Kreslení čar, vybarvování

5.5 Používání ovladačů

5.6 Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)

5.7 Kreslení bitmapových obrázků

5.8 Psaní slov na klávesnici

5.9 Editace textu

5.10 Ukládání práce do souboru

5.11 Otevírání souborů

5.12 Přehrávání zvuku

5.13 Příkazy a program

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – Práce ve sdíleném prostředí

Očekávané výstupy – 4. ročník

žák

ICT-5-2-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

ICT-5-2-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

ICT-5-2-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

5.14 Využití digitálních technologií v různých oborech

5.15 Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele

5.16 Počítačová data, práce se soubory

5.17 Propojení technologií, internet

5.18 Uložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš

5.19 Technické problémy a přístup k jejich řešení

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Očekávané výstupy – 4. ročník

žák

ICT-5-3-1 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

ICT-5-3-2 vyčte informace z daného modelu

Učivo

5.20 Piktogramy, emodži

5.21 Kód

5.22 Přenos na dálku, šifra

5.23 Pixel, rastr, rozlišení

5.24 Tvary, skládání obrazce

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – Úvod do práce s daty

Očekávané výstupy – 5. ročník

žák

ICT-5-4-1 uvede příklad dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat

ICT-5-4-2 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

5.25 Data, druhy dat

5.26 Doplnění tabulky a datových řad

5.27 Kritéria kontroly dat

5.28 Řazení dat v tabulce

5.29 Vizualizace dat v grafu

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Základy programování (příkazy, opakující se vzory)

Očekávané výstupy – 5. ročník

žák

ICT-5-5-1 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

ICT-5-5-2 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

ICT-5-5-3 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

ICT-5-5-4 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Učivo

5.30 Příkazy a jejich spojování

5.31 Opakování příkazů

5.32 Pohyb a razítkování

5.33 Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy

5.34 vlastní bloky a jejich vytváření

5.35 Kombinace procedur

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – Úvod do informačních systémů

Očekávané výstupy – 5. ročník

žák

ICT-5-6-1 v systémech, které ho obklopují rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

Učivo

5.36 Systémy, struktura prvky, vztahy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Základy programování (vlastní bloky, náhoda)

Očekávané výstupy – 5. ročník

žák

ICT-5-7-1 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

ICT-5-7-2 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

ICT-5-7-3 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

ICT-5-7-4 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Učivo

5.37 Kreslení čar

5.38 Pevný počet opakování

5.39 Ladění, hledání chyb

5.40 Vlastní bloky a jejich vytváření

5.41 Změna vlastností postavy pomocí příkazu

5.42 Náhodné hodnoty

5.43 Čtení programů

5.44 Programovací projekt

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Očekávané výstupy – 5. ročník

žák

ICT-5-8-1 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

ICT-5-8-2 vyčte informace z daného modelu

Učivo

5.45 Graf, hledání cesty

5.46 Schémata, obrázkové modely

5.47 Model

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Základy programování (postavy a události)

Očekávané výstupy – 5. ročník

žák

ICT-5-9-1 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

ICT-5-9-2 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

ICT-5-9-3 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

ICT-5-9-4 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Učivo

5.48 Ovládání pohybu postav

5.49 Násobné postavy a souběžné reakce

5.50 Modifikace programu

5.51 Animace střídání obrázků

5.52 Spouštění pomocí událostí

5.53 Vysílání zpráv mezi postavami

5.54 Čtení programů

5.55 Programovací projekt

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP
2.stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – Kódování a šifrování dat a informací

Očekávané výstupy – 6. ročník

žák

ICT-9-1-1 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování a dat s cílem jejich uložení a přenosu

Učivo

- 9.1 Přenos informací, standardizované kódy
- 9.2 Znakové sady
- 9.3 Přenos dat, symetrická šifra
- 9.4 Identifikace barev, barevný model
- 9.5 Vektorová grafika
- 9.6 Zjednodušení zápisu, kontrolní součet
- 9.7 Binární kód, logické A a NEBO

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – Práce s daty

Očekávané výstupy – 6. ročník

žák

ICT-9-2-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
ICT-9-2-2 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Učivo

- 9.8 Data v grafu a tabulce
- 9.9 Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce
- 9.10 Kontrola hodnot v tabulce
- 9.11 Filtrování, řazení a třídění dat
- 9.12 Porovnávání dat v tabulce a grafu
- 9.13 Řešení problémů s daty

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – Informační systémy

Očekávané výstupy – 6. ročník

žák

ICT-9-3-1 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

Učivo

- 9.14 Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – Počítače

Očekávané výstupy – 6. ročník

žák

ICT-9-4-1 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
ICT-9-4-2 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
ICT-9-4-3 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
ICT-9-4-4 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Učivo

- 9.15 Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému
- 9.16 Správa souborů, struktura složek

- 9.17 Instalace aplikací, aktualizace
- 9.18 Domácí a školní počítačová síť
- 9.19 Fungování a služby internetu
- 9.20 Princip e-mailu
- 9.21 Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa
- 9.22 Postup při řešení problémů s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Programování (opakování a vlastní bloky)

Očekávané výstupy – 7. ročník

žák

ICT-9-5-1 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

ICT-9-5-2 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problémů

ICT-9-5-3 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

ICT-9-5-4 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Učivo

9.23 Vytvoření programu

9.24 Opakování

9.25 Podprogramy

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – Modelování pomocí grafů a schémat

Očekávané výstupy – 7. ročník

žák

ICT-9-6-1 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní

ICT-9-6-2 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Učivo

9.26 Standardizovaná schémata a modely

9.27 Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu

9.28 Orientované grafy, automaty

9.29 Modely, paralelní činnost

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Programování (podmínky, postavy a události)

Očekávané výstupy – 7. ročník

žák

ICT-9-7-1 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

ICT-9-7-2 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problémů

ICT-9-7-3 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

ICT-9-7-4 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Učivo

9.30 Opakování s podmínkou

9.32 Události, vstupy

9.33 Objekty a komunikace mezi nimi

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Programování (větvení, parametry a proměnné)

Očekávané výstupy – 8. ročník

žák

ICT-9-8-1 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

ICT-9-8-2 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému

ICT-9-8-3 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

ICT-9-8-4 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Učivo

9.34 Větvení programu, rozhodování

9.35 Grafický výstup, souřadnice

9.36 Podprogramy s parametry

9.37 Proměnné

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – Hromadné zpracování dat

Očekávané výstupy – 8. ročník

žák

ICT-9-9-1 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

ICT-9-9-2 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

Učivo

9.38 Relativní a absolutní adresy buněk

9.39 Použití vzorců u různých typů dat

9.40 Funkce s číselnými vstupy

9.41 Funkce s textovými vstupy

9.42 Vkládání záznamu do databázové tabulky

9.43 Řazení dat v tabulce

9.44 Filtrování dat v tabulce

9.45 Zpracování výstupů z velkých souborů dat

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Programovací projekty

Očekávané výstupy – 9. ročník

žák

ICT-9-10-1 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

ICT-9-10-2 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému

ICT-9-10-3 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

ICT-9-10-4 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Učivo

9.46 Programovací projekt a plán jeho realizace

9.47 Popsání problému

9.48 Testování, odladění, odstranění chyb

9.49 Pohyb v souřadnicích

9.50 Ovládání myši, posílání zpráv

9.51 Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu

- 9.52 Nástroje zvuku, úpravy seznamu
- 9.53 Import a editace kostýmu, podmínky
- 9.54 Návrh postupu, klonování
- 9.55 Animace kostýmů postav, události
- 9.56 Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné
- 9.57 Výrazy s proměnnou
- 9.58 Tvorba hry s ovládáním, více seznamů
- 9.59 Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – Digitální technologie

Očekávané výstupy – 9. ročník

žák

ICT-9-11-1 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

ICT-9-11-2 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

ICT-9-11-3 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky

ICT-9-11-4 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače

ICT-9-11-5 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Učivo

9.60 Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí

9.61 Operační systémy: funkce, typy, fyzické využití

9.62 Komprese a formáty souborů

9.63 Fungování nových technologií kolem mě (smart technologie, virtuální realita, internet, umělá inteligence)

9.64 Typy, služby a význam počítačových sítí

9.65 Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa

9.66 Struktura a principy internetu, datacentra, cloud

9.67 Web: fungování webová stránka, webový server, prohlížeč odkazu/URL

9.68 Principy cloudové aplikace (e-mail, e-shop, streamování)

9.69 Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy

9.70 Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat

9.71 Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat

9.72 Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

viz tabulka v souboru **SVP_OSNOVY** – list **Inf** – strana 5.1 – 5.13

7.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

7.4.1 PRVOUKA

7.4.2 PŘÍRODOVĚDA

7.4.3 VLASTIVĚDA

Časové a organizační vymezení předmětů Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je na naší škole rozdělen do tří předmětů – Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda. Očekávané výstupy oboru jsou pak do předmětů rozděleny podle období. Vzdělávací obsahy pro první období jsou zařazeny do předmětu Prvouka a vzdělávací obsahy pro druhé období jsou rozděleny do předmětů Přírodověda a Vlastivěda.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. až 3. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 1 hodina týdně + 2 disponibilní hodiny = 3 hodiny týdně
3. ročník – 1 hodina týdně + 1 disponibilní hodina = 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

4. a 5. ročník – 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

4. a 5. ročník – 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popisuje a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Učivo

5.1 **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště

5.2 **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace

5.3 **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

5.4 **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

5.5 **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod

5.6 **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR

5.7 **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování

5.8 **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení

ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

5.9 **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání

5.10 **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“

5.11 **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

5.12 **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot

5.13 **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

5.14 **kultura** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura

5.15 **základní globální problémy** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

LIDÉ A ČAS**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

5.16 **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období

5.17 **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

5.18 **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

5.19 **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
 ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
 ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo

- 5.20 **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 5.21 **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 5.22 **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 5.23 **vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- 5.24 **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 5.25 **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 5.26 **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 5.27 **ohleduplné chování k přírodě a její ochrana** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy
- 5.28 **rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
 ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje zdraví své a jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08p uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo

- 5.29 **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.30 **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a neprenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- 5.31 **partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- 5.32 **návykové látky, závislosti a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- 5.33 **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- 5.34 **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- 5.35 **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list Pru – strana 6.1 – 6.6

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list Přv – strana 7.1 – 7.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list VI – strana 8.1 – 8.4

7.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

7.5.1 DĚJEPIS

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje v 6. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

6. – 9. ročník – 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků

D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Učivo

9.1 význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny

9.2 historický čas a prostor

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost

D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Učivo

9.3 člověk a lidská společnost v pravěku

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

D-9-3-03 demonstrovuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

Učivo

9.4 nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz

9.5 antické Řecko a Řím

9.6 střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti

D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

D-9-4-04 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám

D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Učivo

9.7 nový etnický obraz Evropy

9.8 utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj

9.9 islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)

9.10 Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě

9.11 křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy

9.12 struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev

9.13 kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky

D-9-5-02 vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život

D-9-5-03 popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky

D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie

D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus

D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu

D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období

D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Učivo

- 9.14 renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- 9.15 zámořské objevy a počátky dobývání světa
- 9.16 český stát a velmocí v 15.–18. století
- 9.17 barokní kultura a osvícenství

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti

D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé

D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů

D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích

D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy

D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století

D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

Učivo

- 9.18 Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- 9.19 industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- 9.20 národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- 9.21 revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- 9.22 politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- 9.23 kulturní rozrůzněnost doby
- 9.24 konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

Učivo

- 9.25 první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
- 9.26 nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
- 9.27 mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
- 9.28 druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí

D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Učivo

- 9.29 studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
- 9.30 vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
- 9.31 vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
- 9.32 rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
- 9.33 problémy současnosti
- 9.34 věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis

viz tabulka v souboru **SVP_OSNOVY** – list **D** – strana 9.1 – 9.8

7.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Občanská a rodinná výchova se vyučuje v 6. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

6. – 8. ročník – 1 hodina týdně

9. ročník – 1 disponibilní hodina týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje

VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají

VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu

VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem

VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu

VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Učivo

9.1 **naše škola** – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život

9.2 **naše obec, region, kraj** – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku

9.3 **naše vlast** – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny

9.4 **kulturní život** – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia

9.5 **lidská setkání** – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti

- 9.6 **vztahy mezi lidmi** – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti
- 9.7 **zásady lidského soužití** – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života

VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Učivo

- 9.8 **podobnost a odlišnost lidí** – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
- 9.9 **vnitřní svět člověka** – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
- 9.10 **osobní rozvoj** – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi

VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení

VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané

VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Učivo

- 9.11 **majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
9.12 **peníze** – funkce a podoby peněz, formy placení;
9.13 **hospodaření** – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
9.14 **banky a jejich služby** – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
9.15 **výroba, obchod, služby** – jejich funkce a návaznost
9.16 **principy tržního hospodářství** – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Učivo

- 9.17 **právní základy státu** – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu
- 9.18 **státní správa a samospráva** – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
- 9.19 **principy demokracie** – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev
- 9.20 **lidská práva** – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
- 9.21 **právní řád České republiky** – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů
- 9.22 **protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
- 9.23 **právo v každodenním životě** – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování

VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích

VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory

VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva

VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu

VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy

VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

Učivo

- 9.24 **evropská integrace** – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
- 9.25 **mezinárodní spolupráce** – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)
- 9.26 **globalizace** – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Občanská a rodinná výchova

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list ORV – strana 10.1 – 10.18

7.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

7.6.1 FYZIKA

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje v 6. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

6. – 7. ročník – 2 hodiny týdně

8. – 9. ročník – 1 hodina týdně + 1 hodina disponibilní = 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

žák

F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí

F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Učivo

9.1 měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas

9.2 skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze

POHYB TĚLES; SÍLY

Očekávané výstupy

žák

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

F-9-2-03 změří velikost působící síly

F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly

F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

Učivo

9.3 pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý

9.4 gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa

- 9.5 **tlaková síla a tlak** – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
 9.6 **třecí síla** – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
 9.7 **výslednice dvou sil stejných a opačných směrů**
 9.8 **Newtonovy zákony** – první, druhý (kvalitativně), třetí
 9.9 **rovnováha na páce a pevné kladce**

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Učivo

- 9.10 **Pascalův zákon** – hydraulická zařízení
 9.11 **hydrostatický a atmosférický tlak** – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
 9.12 **Archimédův zákon** – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách

ENERGIE

Očekávané výstupy

žák

F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa

F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití

F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo

- 9.13 **formy energie** – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
 9.14 **přeměny skupenství** – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
 9.15 **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo

- 9.16 **vlastnosti zvuku** – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů

F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu

F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh

F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Učivo

- 9.17 **elektrický obvod** – zdroj napětí, spotřebič, spínač

- 9.18 **elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

- 9.19 **vlastnosti světla** – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Učivo

9.20 **sluneční soustava** – její hlavní složky; měsíční fáze

9.21 **hvězdy** – jejich složení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika

viz tabulka v souboru **SVP_OSNOVY** – list **F** – strana 11.1 – 11.19

5.6.2 CHEMIE

Časové a organizační vymezení předmětů

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

8. ročník – 2 hodiny týdně

9. ročník – 1 hodina týdně + 1 hodina disponibilní = 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek

- rozpozná přeměny skupenství látek

Učivo

9.1 **vlastnosti látek** – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek

9.2 **zásady bezpečné práce** – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě

9.3 **nebezpečné látky a přípravky** – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam

9.4 **mimořádné události** – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky

CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení

CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek

CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Učivo

9.5 **směsi** – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)

9.6 **voda** – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody

9.7 **vzduch** – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech

CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Učivo

9.8 **částicové složení látek** – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony

9.9 **prvky** – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo

9.10 **chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu

CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Učivo

9.11 **chemické reakce** – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost

9.12 **klasifikace chemických reakcí** – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní

9.13 **faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza

9.14 **chemie a elektřina** – výroba elektrického proudu chemickou cestou

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet

CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Učivo

- 9.15 **oxidy** – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
9.16 **kyseliny a hydroxidy** – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
9.17 **solí kyslíkaté a nekyslíkaté** – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

Učivo

- 9.18 **uhlovodíky** – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků
9.19 **paliva** – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva
9.20 **deriváty uhlovodíků** – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
9.21 **přírodní látky** – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Učivo

- 9.22 **chemický průmysl v ČR** – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze
9.23 **průmyslová hnojiva**
9.24 **tepelně zpracovávané materiály** – cement, vápno, sádra, keramika
9.25 **plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace
9.26 **detergenty, pesticidy a insekticidy**
9.27 **hořlaviny** – význam tříd nebezpečnosti
9.28 **léčiva a návykové látky**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list Ch – strana 12.1 – 12.10

7.6.3 PŘÍRODOPIS

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje v 6. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

6. – 7. ročník – 2 hodiny týdně

8. – 9. ročník – 1 hodina týdně + 1 hodina disponibilní = 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

2. stupeň

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů

P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel

P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů

P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek

P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích

- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Učivo

9.1 **vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života

9.2 **základní struktura života** – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné

9.3 **význam a zásady třídění organismů**

9.4 **dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení

9.5 **virý a bakterie** – výskyt, význam a praktické využití

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích

P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

P-9-2-03p pozná lišejníky

Učivo

9.6 **houby bez plodnic** – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy

9.7 **houby s plodnicemi** – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami

9.8 **lišejníky** – stavba, symbióza, výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům

P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku

P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin

P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin

P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Učivo

9.9 **anatomie a morfologie rostlin** – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)

9.10 **fyziologie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování

9.11 **systém rostlin** – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců

9.12 **význam rostlin a jejich ochrana**

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

Učivo

- 9.13 **stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- 9.14 **vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
- 9.15 **rozšíření, význam a ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva
- 9.16 **projevy chování živočichů**

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy

P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka

P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života

P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozliší příčiny a příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

Učivo

- 9.17 **fylogeneze a ontogeneze člověka** – rozmnožování člověka
- 9.18 **anatomie a fyziologie** – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
- 9.19 **nemoci, úrazy a prevence** – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
- 9.20 **životní styl** – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života

P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě

P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků

P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země

P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik

P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Učivo

- 9.21 **Země** – vznik a stavba Země
- 9.22 **nerosty a horniny** – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
- 9.23 **vnější a vnitřní geologické procesy** – příčiny a důsledky
- 9.24 **půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
- 9.25 **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
- 9.26 **geologický vývoj a stavba území ČR** – Český masiv, Karpaty
- 9.27 **podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- 9.28 **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Učivo

- 9.29 **organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- 9.30 **ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

žák

- P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody
- P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Učivo

- 9.31 **praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list PŘ – strana 13.1 – 13.11

7.6.4 ZEMĚPIS

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje v 6. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

6. – 7. ročník – 2 hodiny týdně

8. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných

kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů

Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině

Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

Učivo

- 9.1 **komunikační geografický a kartografický jazyk** – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
- 9.2 **geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa

Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Učivo

9.3 **Země jako vesmírné těleso** – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas

9.4 **krajinná sféra** – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry

9.5 **systém přírodní sféry na planetární úrovni** – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně

9.6 **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti

9.7 **světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)

9.8 **modelové regiony světa** – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa

Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Učivo

9.9 **obyvatelstvo světa** – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky

9.10 **globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace

9.11 **světové hospodářství** – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně

9.12 **regionální společenské, politické a hospodářské útvary** – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo

9.13 **krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajín

9.14 **vztah přírody a společnosti** – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

Z-9-6-01 vymezi a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům

Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu

Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit

Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-6-01p vymezi a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Učivo

9.15 **místní region** – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)

9.16 **Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu

9.17 **regiony České republiky** – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Učivo

- 9.18 **cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů
- 9.19 **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

viz tabulka v souboru **SVP_OSNOVY** – list **Z** – strana 14.1 – 14.13

7.7 UMĚNÍ A KULTURA

7.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

1. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

žák

HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- 5.1 **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- 5.2 **hudební rytmus** – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- 5.3 **dvojhlás a vícehlás** – prodleva, kánon, lidový dvojhlás apod.
- 5.4 **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)
- 5.5 **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- 5.6 **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- 5.7 **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednoduchá písňová forma (a–b)
- 5.8 **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 5.9 **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- 5.10 **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- 5.11 **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- 5.12 **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- 5.13 **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- 5.14 **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- 5.15 **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- 5.16 **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- 5.17 **hudební formy** – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- 5.18 **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů

HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu

- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru

- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- 9.1 **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
- 9.2 **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem
- 9.3 **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- 9.4 **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby
- 9.5 **rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti** – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
- 9.6 **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- 9.7 **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
- 9.8 **záznam hudby** – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby
- 9.9 **vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální
- 9.10 **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 9.11 **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
- 9.12 **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace
- 9.13 **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické
- 9.14 **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- 9.15 **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla

- 9.16 **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)
- 9.17 **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
- 9.18 **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

viz tabulka v souboru **SVP_OSNOVY** – list **HV** – strana 15.1 – 15.16

7.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

1. stupeň

1. – 3. ročník – 1 hodina týdně

4. a 5. ročník – 2 hodiny týdně

2. stupeň

6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně

8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

žák

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)

VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje zákl. dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**

- 5.1 **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- 5.2 **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- 5.3 **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- 5.4 **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- 5.5 **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- 5.6 **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama
- 5.7 **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- 5.8 **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- 5.9 **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- 5.10 **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

2. stupeň**Očekávané výstupy**

žák

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření

VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- 5.11 **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- 5.12 **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- 5.13 **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- 5.14 **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- 5.15 **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- 5.16 **typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- 5.17 **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- 5.18 **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- 5.19 **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace

5.20 **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

viz tabulka v souboru **SVP_OSNOVY** – list **VV** – strana 16.1 – 16.14

7.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

7.8.1. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v 8. a 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

2. stupeň

8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
 VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
 VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
 VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
 VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
 VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
 VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
 VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
 VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
 VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

9.1 **vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství

9.2 **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

9.3 **dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny

9.4 **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

9.5 **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy

9.6 **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota

9.7 **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim

9.8 **ochrana před přenosnými chorobami** – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty

9.9 **ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

9.10 **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti

9.11 **autodestruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu

9.12 **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci

9.13 **bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení

- 9.14 **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
- 9.15 **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt
- 9.16 **ochrana člověka za mimořádných událostí** – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- 9.17 **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- 9.18 **podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- 9.19 **sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
- 9.20 **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
- 9.21 **psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
- 9.22 **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list VkZ – strana 17.1 – 17.11

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

1. stupeň

1. – 5. ročník – 2 hodiny týdně

2. stupeň

6. a 7. ročník – 2 hodiny + 1 disponibilní hodina = 3 hodiny týdně

8. a 9. ročník – 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 2. období

žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

5.1 **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

5.2 **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení

5.3 **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

5.4 **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**

5.5 **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

5.6 **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

5.7 **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost

5.8 **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti

5.9 **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance

5.10 **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky

5.11 **základy atletiky** – rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem

5.12 **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů

5.13 **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody

5.14 **plavání** (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu

lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích

5.15 **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

5.16 **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály

5.17 **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

5.18 **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly

5.19 **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží

5.20 **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy

5.21 **zdroje informací o pohybových činnostech**

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Učivo

9.1 **význam pohybu pro zdraví** – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců

9.2 **zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením

9.3 **prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení

9.4 **hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Učivo

9.5 **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity

9.6 **gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí

9.7 **estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance

- 9.8 **úpoly** – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate
- 9.9 **atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
- 9.10 **sportovní hry** (*alespoň dvě hry podle výběru školy*) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- 9.11 **turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
- 9.12 **plavání** (*podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti*) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti
- 9.13 **lyžování, snowboarding, bruslení** (*podle podmínek školy*) – běžecské lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (*popř. další zimní sporty podle podmínek školy*)
- 9.14 **další (i netradiční) pohybové činnosti** (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo

- 9.15 **komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- 9.16 **organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- 9.17 **historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta
- 9.18 **pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- 9.19 **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**
- 9.20 **měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

5.1 **zdravotní oslabení** – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

5.2 **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

5.3 **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- 9.1 **základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky** – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- 9.2 **oslabení podpůrně pohybového systému (A)** – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp
- 9.3 **oslabení vnitřních orgánů (B)** – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy
- 9.4 **oslabení smyslových a nervových funkcí (C)** – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání

VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 9.5 **pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list TV – strana 18.1 – 18.18

7.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

7.9.1 PRACOVNÍ VÝCHOVA

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Pracovní výchova se vyučuje v 1. až 7. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu:

1. stupeň

1. – 5. ročník – 1 hodina týdně

2. stupeň

6. ročník – 2 hodiny

7. ročník – 1 hodina + 1 disponibilní hodina = 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – použito z RVP

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami;

vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

5.1 vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)

5.2 pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

5.3 jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

5.4 lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01p provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02p pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Učivo

5.5 stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

5.6 práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Učivo

5.7 základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

5.8 pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

5.9 pěstování pokojových rostlin

5.10 rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

Učivo

5.11 základní vybavení kuchyně

5.12 výběr, nákup a skladování potravin

5.13 jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

5.14 technika v kuchyni – historie a význam

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti

- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu

- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky

- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku

- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Učivo

9.1 vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)

9.2 pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování

9.3 jednoduché pracovní operace a postupy

9.4 organizace práce, důležité technologické postupy

9.5 technické náčrty a výkresy, technické informace, návody

9.6 úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.

ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

9.7 stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž

9.8 návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Učivo

9.9 **základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

9.10 **zelenina** – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny

9.11 **okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin

9.12 **ovocné rostliny** – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování

9.13 **léčivé rostliny, koření** – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie

9.14 **chovatelství** – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby □ provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Učivo

9.15 **finance, provoz a údržba domácnosti** – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti

9.16 **elektrotechnika v domácnosti** – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

9.17 **kuchyně** – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

9.18 **potraviny** – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

9.19 **příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

9.20 **úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů

ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl

ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci

ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu

ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech

ČSP-9-6-05p poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Učivo

9.21 základní laboratorní postupy a metody

9.22 základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu

ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

9.23 **digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony

9.24 **digitální technologie** – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování

9.25 **počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací** – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)

9.26 **mobilní služby** – operátoři, tarify

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
 ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
 žák
 ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
 ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
 ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
 ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
 - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
 - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Učivo

- 9.27 **trh práce** – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- 9.28 **volba profesní orientace** – základní principy □ sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace □ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- 9.29 **možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- 9.30 **zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce □ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- 9.31 **podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní výchova

viz tabulka v souboru SVP_OSNOVY – list PV – strana 19.1 – 19.11